

Tid Tisdagen den 24 september 2019 kl. 17.00 – 17.40
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Torsdagen den 3 oktober 2019, §§ 1-6, 8, 12-13, 16, 19, 21-23, 25-28

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 24 september 2019, §§ 7, 9-11, 14-15, 17-18, 20, 24

Katarina Luhr

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden
Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaård (M)
Alexandra Grimfors (M)
Jonas Nilsson (M)
Christoffer Jönsson (L)
Gunnar Caperius (C)
Jakob Sahlin (S)
Urban Emson (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Heidi Lampinen (S) för Lars Sundberg (S)
Kristina Ösman (V) för Arvand Mirsafian (V)
Rikard Warlenius (V) för Alva Holm Katsoulis (V)

Ersättare:

Per Hagwall (M)
Sten Edebäck (M)
Anders Lindell (MP)
Sofia Tahko (KD)
Joel Tekle-Georgis (S)
Sinikka Suutari (S)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Timmie Aspelin, Monika Gerdhem, Gustaf Landahl, Sara Nilsson, Daniel Persson, Maria Svanholm, Emily Tjäder, Malin Täftefur samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-25.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Sara Nilsson och Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Emilia Bjuggren (S) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 3 oktober 2019.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 6/2019 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 27 augusti 2019 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 12 september och 24 september 2019 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 3 augusti 2019 till och med den 30 augusti 2019.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2019-08-03 – 2019-08-30.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 5/2019 från sammanträde med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor från den 13 juni 2019.

§ 7**Tertialrapport 2 2019 för miljö- och hälsoskyddsnämnden
Dnr 2019-12826****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 3,0 mnkr för ökade kostnader och intäkter.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna välkomnar initiativ att komma till rätta med oegentligheter och oklarheter runt verksamheter i Årsta partihallar, då en signifikant del av livsmedelsfusket i Stockholm troligen kan kopplas dit. SD skulle dock efterlysa ännu intensivare och kännbara åtgärder för detta område, inklusive klargörande av ägar- och hyresförhållanden, och

förbättring av möjligheterna att fördela ansvar för produkter och verksamheter i området. Det finns i vår åsikt ingen anledning för staden att tillåta en sådan hård av oklara juridiska förhållanden, olagligheter och regelbrott att fortsätta sin verksamhet utan skärpt tillsyn där möjlighet att utmäta påföljd också finns.

Sverigedemokraterna är också glada att aktiviteter pågår för att minska påverkan av miljöfarliga båtfärger och att man fokuserar på att motarbeta livsmedelsfusk, men vi skulle gärna vilja se mer information om vad konkreta åtgärder som vidtas och vilken effekt dessa löpande får – samt om och hur man kan beivra eller på annat sätt motivera och säkra att reglerna efterlevs.

Allmänt anser Sverigedemokraterna att det är viktigt att det finns tydliga och effektiva möjligheter att säkerställa efterlevnad av regler om reglerna skall ha ett syfte. Det skall med andra ord inte bara utdelas ansvar för tillsyn utan också tydliggöras hur man hanterar brister i efterlevnad på ett effektivt sätt.

§ 8 **Ändring av delegationsordning**

Dnr 2019-13626

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt sitt förslag att låta ärendet utgå.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 9

Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen och miljöbalken Komplettering av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 11 juni 2019, § 7; dnr 2019-8495

Dnr 2019-8495

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Med ändring av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 11 juni 2019, § 7 p. 1, beslutar nämnden att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, bilaga 1-2 till tjänsteutlåtandet, att gälla från den 1 januari 2020.
- 2 Med ändring av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 11 juni 2019, § 7 p. 2, beslutar nämnden att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen, bilaga 3 till tjänsteutlåtandet, att gälla från den 14 december 2019,
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 17 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10

Miljö- och hälsoskydds nämnden ./. Vendula AB Komplettering av överklagande till Förvaltningsrätten i Stockholm i mål nr 19533-19 och 19539-19

Dnr 2018-2152

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att fullfölja nämndens reservationsvisa överklagande av länsstyrelsens beslut.
- 2 Miljö- och hälsoskydds nämnden antar och översänder förvaltningens förslag till komplettering av överklagande, bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande, till förvaltningsrätten.
- 3 Miljö- och hälsoskydds nämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendena.
- 4 Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 11

Biojet för flyget – Betänkande av Utredningen om styrmedel för att främja användning av biobränsle för flyget. SOU 2019:11

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-10166

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Flygandet står för en märkbar del av stockholmarnas klimatutsläpp. Bara i Stockholms stad gör invånarna 2,3 miljoner flygresor tur- och retur, vilket ger utsläpp större än det från alla vägtransporter i staden. I Sverige som helhet står det internationella flygande för en klimatpåverkan nästan lika stor som all bilkörning i landet. I Sverige har antalet utrikes flygresor per invånare mer än fördubblats sedan början av 90-talet och man räknar med att globala utsläpp från flyg kommer öka kraftigt fram till 2050 om inga åtgärder vidtas. Att begränsa flygets klimatpåverkan är därför av största vikt när det gäller att hålla oss inom Parisavtalets ramar. För att detta ska ske behövs både en övergång till förnybara bränslen för flyget men även att kraftigt minska den totala miljöpåverkan från flygandet vilket bland annat tydliggörs av utredningen som pekar ut utmaningarna med att få tillräcklig tillgång till förnybara bränslen för flyget.

Utredningen pekar också ut att det idag saknas starka styrmedel för att minska klimatutsläppen från flyg och att öka andelen biodrivmedel i flygbränslet samtidigt som det kan behövas investerings- eller driftstöd till

produktionsanläggningar med ny teknik. Därför är det viktigt att nu ta steg för att hitta ekonomiska modeller för att flyget ska bära sin egen miljö- och klimatpåverkan samtidigt som pengar kan lösgöras för att utveckla klimatsmart teknik för framtidens flyg.

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ställer sig försiktigt positiva till förslaget att minska inrikesflygets klimatpåverkan genom att gradvis ersätta flygfotogen med biojet bränsle till 2045 reduktionsplikt.

Just nu pågår i Sverige ett försöks och utvecklings projekt emellan SAS, PREEM och SCA att framställa biojet bränsle från tallolja, svartlut, sågspån samt övriga restprodukter från skogsindustrin.

Dock är Sverige inte som det vinklats i svensk media det enda och mest framskridna landet i världen som gör detta. Exakt samma försök och framställning av biojet till flyget från skogsråvaror görs även i USA och Kanada av deras olje- och skogsindustri i samarbete med bla Boeing.

Sverigedemokraterna anser att utredningen inte är tillräckligt nyanserad och neutral och att den inte tagit upp även de potentiellt negativa konsekvenserna ur både miljö och ekonomisk synvinkel - utan endast målat upp ett för regeringen idealistiskt scenario.

Biojet bränsle är för närvarande mellan 3-5 gånger dyrare att köpa in för flyget än vanligt flygfotogen. Produktions och utvecklings kostnaderna för industrin är väldigt höga och idag helt olönsamma. De höga ekonomiska kostnaderna beror bl.a. på att tekniken fortfarande idag är i sin linda, produktionen är relativt låg, efterfrågan är relativt låg, samt att investeringskostnaderna för nya produktionsanläggningar är höga och antalet aktörer är litet. Att kostnaderna är höga omnämnes vagt i tjänsteutlåtandet.

Av denna anledning är all utländsk industri helt inriktad på att utveckla och använda biojet endast som ett komplement för utblandning mellan 1-50% i flygfotogen och inte som utredningen och tjänsteutlåtandet föreslår en fullständig ersättning inom en snar framtid.

För att nå så nära målet som möjligt och sänka kostnaderna behövs storskalig produktion, mycket större efterfrågan samt statligt stöd, EU stöd och större samverkan mellan stat, flygindustri, kommun, näringsliv, bränsle industri och politik. Här inverkar den statliga flygskatten direkt negativt på kostnaderna vilket både Sveriges flygförening och Sverigedemokraterna påtalat. Att flygskatten borttages är en grundförutsättning för att göra biojet bränsle lönsamt.

Ej heller tar tjänsteutlåtandet upp frågan om svenska skogsindustrin ensamt kan helt ersätta all flygfotogen mellan 2030-2045. Eller om hela träd och skog måste kalhuggas för att möta behovet. Detta är någonting som utredningen bara automatiskt förutsätter, men som flera forskare är kritiska till utan att kalhugga stora skogsytor. SCA hävdar att de kan producera 260 000 Km³ ensamma årligen för att täcka hela Sveriges nuvarande inrikes behov under förutsättning att flygandet ej ökar.

Sverigedemokraterna ser också problem om Sverige skall agera globalt för att få andra länder att använda mera (eller uteslutande) biojet bränsle då många länder inte, som Sverige, USA och Kanada har stora skogar att använda som råvara utan istället måste använda livsmedelproduktion från jordbruket vilket kan resultera i livsmedelsbrist istället.

I övrigt är Sverigedemokraterna positiva till förslaget om en klimatdeklaration för redovisning av olika resors klimatutsläpp. Vi tror inte att detta kommer att ändra folks resvanor, men kan bidra till en ökad medvetenhet om klimat och olika rese typer samt destinationer.

Ersättaryttrande

Sofia Tahko (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C).

§ 12

Motion om klimatkompensation och koldioxidlagring från Emilia Bjuggren (S)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-10013

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13

Motion om skatt på avfallsförbränning från Emilia Bjuggren (S)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-12399

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

För att öka takten med EUs avfallshierarki så behöver vi i första hand minska avfallsmängderna, öka återbruk och återvinning och skicka mindre andel avfall till

energiåtervinning än vad vi gör i Stockholm och Sverige idag. Därför kan man förstå grundtanken med att göra det dyrare att förbränna avfall än att skicka det till återvinning. En utmaning är dock hur den aktör som kommer långt ned i hierarkin ska styra avfallsmängderna till att minska längre upp i trappan, innan avfallet når förbränningsanläggningen.

Vi anser att styrningen mot ökad återvinning skulle ha större effekt om styrmedel infördes högre upp i avfallstrappan och därmed fick en mer direkt effekt på de producenter som har störst möjlighet att minska avfallsmängderna och öka återvinningen och att det nu behövs en ökad tydlighet och pedagogik i frågan hur kraftvärmeproducenterna kan använda den nya skatten till att skapa incitament för producenter och konsumenter att minska avfallsmängderna.

Det är idag oklart hur skatten kommer att påverka en framtida kraftvärmeproduktion. Staden har försökt och fortsätter att försöka påverka regeringen i frågan om att avfallsförbränningsskatten ska sänkas eller slopas för de kraftvärmeproducenter som använder sig av sorterat avfall, något som vi redan arbetar med i staden med det enda direkta verktyg som kraftvärmeproducenterna har att använda sig av i nuläget, att bygga eller använda sorteringsanläggningar i anslutning till sina kraftvärmeverk. Att, som i det liggande förslaget, inte gynna sortering vid kraftvärmeanläggningen riskerar att bland annat missgynna den utsortering av plast som vi skulle behöva se i allt större utsträckning för minskade fossila utsläpp från vår uppvärmning.

Ersätтарыttrande

Sofia Tahko (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C)

§ 14

**Förslag till ändring av Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BFS 2020:xx
Remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2019/1179**

**Byggnaders energiprestanda – förslag på ändringar i plan- och byggförordningen
Remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2019/1169
Dnr 2019-11790**

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remisserna.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 15

Mät använd energi i stadens byggnader – motion av Emilia Bjuggren (S) Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-7874

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Näringslivspolicy för Stockholms stad****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2019-11807

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L), Emilia Bjuggren m.fl. (S), Gunnar Caperius (C) och Urban Emson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Kristina Östman m.fl. (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att delvis godkänna förvaltningens svar på remiss
 - 2 Att revidera näringslivspolicyn enligt denna skrivelse:

Den näringslivspolicy som nu ligger ute på remiss består av en del självklarheter och många delar oroväckande signalord. Istället för den föregående mandatperiodens fokus på en stad som håller samman, som är demokratiskt, ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar, får vi nu ett dokument där kommunens huvuduppgift tycks vara som ett servicecenter åt företag.

Goda förutsättningar för företagande är förstas en helt okontroversiell fråga, och de förutsättningarna är ofta sådana som hursomhelst ligger nära kommunens kärnuppgifter; att människor ska ha bostad, utbildning, anställningstrygghet, välfärd och omsorg. I en stad med trygga anställningar, god omsorg, satsningar på utbildning och tillgång till bostäder finns det goda förutsättningar att starta och driva företag, samt att hitta arbetskraft med relevant kompetens. Men att lägga fram en policy som föreslår att "Stadens medarbetare ska verka med ett näringslivsperspektiv oavsett funktion i staden" visar på en oroande okunskap om stadens anställdas villkor och huvuduppgifter.

Det är anmärkningsvärt att föreslagen näringslivspolicy vare sig i syfte, mål, fokusområden eller i föreslagna åtgärder tar upp näringslivets roll i klimatomställningen. Stadens näringslivspolicy behöver ha sin utgångspunkt i att främja ett näringsliv som bidrar till den stora omställningen till en fossilbränslefri och hållbar stad, men detta perspektiv lyser med sin frånvaro.

Vidare menar Vänsterpartiet att en näringslivspolicy behöver omfatta delar som både förbättrar de seriösa företagens möjligheter, medarbetarnas arbetsvillkor och servicen till medborgarna. Inspirerande exempel kan hämtas från föregående mandatperiod, då bland annat den utvecklade äldreboendeplaneringen bidrog till att stärka de seriösa aktörernas möjligheter att bidra till utbyggnaden av äldreboenden och högre krav på arbetsvillkoren i den privata hemtjänsten stärkte såväl de seriösa företagens konkurrensmöjligheter som de äldres möjligheter att få hemtjänstinsatser med högre kvalitet och utan utnyttjande av personal.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L), Gunnar Caperius (C), Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Urban Emson (SD).

Reservation

Kristina Östman m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Emilia Bjuggren m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm har under lång tid stått stark på en global arena och attraherat etablering av flera multinationella företag. Detta har skett samtidigt som flera inhemska företag har startat och vuxit. I internationella mätningar för innovation och start-up hamnar Stockholm ofta i toppen.

Vi välkomnar ambitionen i att stadens arbete för näringslivsfrågor uppmärksammas. Samtidigt kan vi konstatera att det föreslagna dokumentet i stort inte utvecklar stadens näringslivsarbete i någon större omfattning, utan i flera fall bara formaliserar eller omformulerar redan pågående processer.

I de fall där policyn gör nedslag behöver uppdraget många gånger förtydligas och prioriteras. Åtgärderna är ofta breda och målsättningen för det övergripande praktiska tillvägagångssättet är odefinierat. Som exempel har stadsdelarna tillsammans med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region sedan innan ett uppdrag att samverka med det lokala näringslivet. Gällande detta viktiga arbete skjuter policyn en eventuell utveckling på framtiden genom att kort konstatera att det ska ske en samverkan, något som redan idag ligger inom definierat uppdrag. Detta går igen såväl gällande allt från stadsutveckling till trygghetsfrågor.

I de enstaka fall policyn innehåller uppdrag som skärps saknas viktiga överväganden. Dit hör frågan om kompetensförsörjning som måste tydliggöras vidare. Missmatchningen hotar på lång sikt Stockholms tillväxt. Men bristen på matchning skadar inte bara näringslivet på ett direkt sätt. Svårigheten att säkra kompetensförsörjningen för stadens verksamheter är en akut utmaning för vår egen organisation. Här måste staden fortsätta att arbeta nära gymnasieskolor, vuxenutbildning och universitet för att möta utmaningen. Att yrkesutbildningarna ska hörsamma lokalt näringsliv är en god ambition men samverkan för att få en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning för näringslivet måste vara tydligt definierat. Istället för nedskärningar behöver vuxenutbildningen ges resurser för att öka antalet utbildningsplatser och möta efterfrågan.

Policyn diskuterar frågan om arbetsplatser, dess lokalisering och behovet av utveckling. Arbetet för att skapa fler arbetsplatser i ytterstaden måste fortsatt prioriteras. Det är samtidigt viktigt att förstå att bostadsförsörjningen är en minst lika viktig del för ett växande näringsliv. När nu nya prognoser visar ett kraftigt sjunkande såväl bostadsbyggande som planerande för nya bostäder kommer det både hindra möjligheten att rekrytera nationellt och internationellt. Detta riskerar i sin tur att försämra rörligheten på arbetsmarknaden.

Även avsaknaden av konkreta åtgärder för en förstärkt infrastruktur och framkomlighet i staden och regionen drabbar näringslivets möjligheter. Här är policyn förvånande passiv helt utan nya insatser. Förslag om tidigarelagda investeringar i tunnelbana lyser helt med sin frånvaro såväl i policyn som i den praktiska politiken.

Det är också viktigt att poängtera angelägenheten av utökade medel för att kunna realisera de uppdrag som förvaltningarna redan idag jobbar mot. Vi har kunnat se i flera av stadens

verksamheter hur skattesänkningar har fått gå före möjligheten för förvaltningarna att bedriva ett gott och effektivt arbete.

Socialdemokraterna ser gärna en fortgående utveckling av stadens näringslivsarbete – vi vänder oss däremot mot att lägga ner resurser på dokument som inte innehåller åtgärder som utvecklar stadens näringslivsarbete – utan bara riskerar att bli hyllvärmare i en kontext där åtgärderna redan är konstaterade och del av ett redan pågående arbete.

Det skulle kunna anses adekvat att ett dokument för utvecklingen av stadens näringslivsarbete i princip inte bara konstaterar nuvarande förhållanden.

§ 17

Nya krav på laddinfrastruktur för laddfordon, Boverkets rapport 2019:15

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-12668

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar till kommunstyrelsen
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18

Vägledning om överlåtelse av tillsyn Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-10562

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 19

Medlemskap i EU-nätverket Polis

Dnr 2019-13602

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige beslutar att staden ska ansöka om medlemskap i EU-nätverket Polis.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden att för stadens räkning delta i nätverket.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 26 augusti 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna bifaller de flesta former av samarbete inom EU men motsätter sig principiellt att beslut och bestämmanderätt flyttas från de enskilda staterna i syfte att stärka det EU som en överstat för Europa.

Medlemskap i Polis bör därför ingås i syfte att påverka EU inifrån och samarbeta generellt och frivilligt, samt för att medverka i en expertfunktion inom EU – inte i syfte att utforma och införa tvingande regler och förordningar för de enskilda staterna.

§ 20

Ansökan om tillstånd för befintlig och utökad verksamhet av reservkraftanläggning

Remiss från Mark- och miljödomstolen,

Mål nr M 3880-19 avdelning 4

Dnr 2019-13678

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker bolagets ansökan om utökat tillstånd och lämnar nedanstående synpunkter på remissen
 - Bränslet till reservaggregaten ska vara förnybart
 - Komplettera statusrapporten med provtagning av PFOS
 - Komplettera med en släckvattenutredning
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 21

Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023

Redovisning av miljöförvaltningens förslag till ny kemikalieplan

Dnr 2018-15804

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens förslag till ny kemikalieplan för Stockholms stad för åren 2020-2023.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer om att kommunfullmäktige fastställer Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023, efter eventuella anpassningar till slutgiltig version av miljöprogram 2020-2023.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 augusti 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stads kemikalieplan för åren 2020-2023 innehåller högt uppsatta mål och stora ambitioner. Planen bygger vidare på den förra kemikalieplanen för åren 2014-

2019 vars arbete redan har gett bra resultat bl.a. när det gäller information ut till verksamheterna och stadens befolkning.

Den nya kemikalieplanen innehåller även den fortsatta utbildningskampanjer för att nå ut med budskapet om vilka ämnen som är skadliga och hur man kan skydda sig till stadens unga och arbetsplatser. Detta är ett viktigt arbete och en förutsättning för att det övriga arbetet som görs ska ge resultat och nå ut till slutkonsumenterna. Ett annat viktigt fokusområde för kemikalieplanen är inköp och upphandling. Här ställs det höga krav på leverantörer av varor för att säkerställa att de produkter som köps in till staden inte innehåller farliga kemikalier. Kemikaliekrav är dock endast ett av flera prioriterade områden som en upphandlare måste ta ställning till i inköpsprocessen, och i slutändan kan det därför bli svårt att hitta en vara som uppfyller dessa när faktorer som kvalitet och pris också kommer in i bilden. Vi ser därför att det finns en stor risk att dessa kemikaliekrav reduceras till att endast bli ett dokument bland alla andra checklistor som en upphandlare är tillsagd att ta hänsyn till i upphandlingen.

Kemikaliecentrum behöver därför i sin kommande kemikalieplan fokusera på att ge stöd till upphandlarna genom att se till att komma in i arbetet i ett tidigt skede, och att ha kontinuerlig dialog med alla inblandade genom hela processen. På så vis kan vi undvika att kemikaliekraven förbises och i en större utsträckning se dessa implementeras i avtalen med stadens leverantörer.

§ 22

Kemikalier i damm och material på förskolor Ett delprojekt inom EU-projektet NonHazCity samt en del av arbetet med kemikaliesmart förskola

Dnr 2019-007730

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten av arbetet med att kvantifiera effekten av arbetet med kemikaliesmart förskola.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 26 augusti 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

EU-projektet NonHazCity har möjliggjort arbetet med att byta ut madrasser och leksaker på stadens förskolor som innehåller skadliga ämnen. Det är ett enormt arbete som har gjorts här och uppskattningsvis har hela 2 060 kg ftalater i madrasser och 175 kg ftalater i leksaker fasats ut. Ftalater är en grupp ämnen som används för att göra plaster och gummi mjuka och smidiga.¹ Alla är inte skadliga men vissa har visats vara reproduktionsstörande och hormonstörande. Det har nyligen beslutats att fyra ftalater (DEHP, DBP, BBP och DIBP) kommer att förbjudas i varor i mängder om mer än 0,1 viktprocent från och med den 8 juli 2020² pga sina reproduktions- och hormonstörande egenskaper. Två av dessa (DEHP och DIBP) återfanns i dammet i stadens förskolor, och mätningen visar att en minskning av dessa ämnen har skett med en statistiskt signifikant effekt. Detta är glädjande besked för stadens förskolebarn och visar att Stockholms stad ligger i framkant med att fasa ut farliga ämnen i våra barns miljö.

Rapporten visar dock samtidigt att en ökning har skett av andra ämnen som inte har studerats i lika stor utsträckning. Detta är tyvärr ett vanligt problem och vi behöver därför fortsatt forskning kring dessa substitut för att kunna säkerställa en giftfri miljö för våra barn.

Rapporten påpekar även att det inte går att med säkerhet fastställa en säker nivå av dessa ämnen i damm pga att detta inte är den enda exponeringsvägen för barn som även kommer i kontakt med dessa ämnen på andra håll i sin vardag, plus att gränsvärdena är fastställda för vuxna som inte är lika känsliga som barn. Vi kan därför inte av enbart denna rapport dra slutsatsen att förskolemiljön är säker, men med detta arbete är vi åtminstone en bra bit på vägen, och SD uppmuntrar till fortsatt arbete för att göra förskolemiljön till en säker plats att vistas på för våra barn.

§ 23

Underlag till lokalt åtgärdsprogram för att förbättra akvatiska livsmiljöer i Riddarfjärden, Ulvsundasjön och Årstaviken

Rapportering av deluppdrag

Dnr 2019-13490

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av rubricerade rapporter.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 24

Samråd om viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2019-10697

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 augusti 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 25

Fällning med aluminiumklorid i Brunnsviken

Information om genomförande

Dnr 2016-14978

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av rubricerad information.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 26

Tvärbanan, Kistagrenen – Kontrollprogram

Dnr 2019-1188

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Region Stockholm att under byggtiden följa Kontrollprogram för omgivningspåverkan, Tvärbanan Kistagrenen daterat 2019-06-19;

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Region Stockholm att hålla kontrollprogrammet aktuellt och justera i samråd med berörda tillsynsmyndigheter allteftersom verksamheten fortskrider.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 27**Ny tunnelbana, Gula linjen till Arenastaden –
Kontrollprogram**

Dnr 2019-1853

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Region Stockholm att under byggtiden följa Kontrollprogram miljöfarlig verksamhet, Tunnelbana till Arenastaden daterat 2019-08-14;
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Region Stockholm att hålla kontrollprogrammet aktuellt och justera i samråd med berörda tillsynsmyndigheter allteftersom verksamheten fortskrider.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 28

Trafikering av Bromma flygplats med Airbus 319

Förfrågan från Swedavia

Dnr 2019-00152

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden godtar att Airbus 319 får trafikera Bromma flygplats av flygbolag som inte har certifierat ned flygplanen till den maximala startvikt som klarar villkor 4 (89 EPNdB) under förutsättning att det vid trafikeringen används sådana konfigurationer som gör att villkoret ändå innehålls.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnamnden förelägger Swedavia att, om Airbus 319 börjar trafikera Bromma flygplats enligt punkt 1, kvartalsvis redovisa omfattningen av användningen av Airbus 319 till nämnden. Av redovisningen ska det framgå hur Swedavia säkerställt att villkor 4 innehålls.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 september 2019.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 29

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Anna Hadenius informerar om aktuella händelser inom miljöförvaltningen.

Avdelningscheferna informerar om händelser som skett inom sina respektive verksamhetsområden.

**§ 30
Övrigt****Deltagande i Sveriges miljökommuners höstkonferens
2019****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att delta i Sveriges miljökommuners höstkonferens den 15-16 oktober 2019 i Östersund med två representanter från majoriteten och två representanter från oppositionen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Vid protokollet

Timmie Aspelin